

Migracje zarobkowe

Prof. Krystyna Iglicka przeprowadziła badanie nad legalnymi migracjami zarobkowymi z Polski do Wielkiej Brytanii po 1 maja 2004 r.

Badanie było przeprowadzone przez Program Migracje przy Centrum Stosunków Międzynarodowych na próbie 636 respondentów.

Poziom wykształcenia i płci

Wykształcenie	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
Podstawowe	16	4	20
Zawodowe	36	12	48
Techniczne	20	4	24
Średnie	100	92	192
Licencjat	28	32	60
Wyższe niepełne	36	28	64
Wyższe	100	128	228
Ogółem	336	300	636

Respondenci z wykształceniem wyższym stanowili 36 proc. całej zbiorowości. Wśród kobiet ta proporcja wynosiła aż 43 proc., wśród mężczyzn blisko 30 proc. Generalnie respondenci z doświadczeniem studiów w Polsce stanowili aż 55 proc. badanej zbiorowości.

Zarówno młody wiek respondentów jak i poziom wykształcenia to zmienne, które tłumaczą niski stopień aktywności zawodowej badanej grupy. 23 proc. respondentów nie pracowało w Polsce przed wyjazdem do WB. Aktywność zawodowa kobiet była niższa – aż 29 proc. z nich nie pracowało w Polsce w porównaniu z 17 proc. mężczyzn. Najczęściej wymieniane przyczyny braku pracy to: *byłem uczniem, studiowałam, byłem bezrobotny/a*.

Posiadana praca przed wyjazdem z Polski

Praca	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
TAK	280	212	492
NIE	56	88	144
Ogółem	336	300	636

Inne doświadczenia migracyjne (wyjazdy do pracy do innych krajów poza WB)

Praca	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
TAK	252	192	444
NIE	84	108	192
Ogółem	336	300	636

Zważywszy na młody wiek respondentów badana zbiorowość wykazywała się bardzo dużą mobilnością międzynarodową w poszukiwaniu pracy. Aż 75 proc. mężczyzn i 64 proc. kobiet wyjeżdżało do pracy zarobkowej do innego kraju przed ostatnią migracją do Wielkiej Brytanii. Jest to ciekawy wynik zważywszy, iż 23 proc. respondentów nie pracowało w ogóle w Polsce.

Najważniejsze kierunki migracji zarobkowych

Kraj	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
Niemcy	132	76	208
Włochy	32	52	84
Austria	28	13	41
USA	20	21	41
Inne	40	30	70
Ogółem	252	192	444

Najciekawsze przypadki rozbieżności pomiędzy specjalizacją studiów a charakterem wykonywanej pracy w Wielkiej Brytanii

Specjalizacja studiów	Charakter pracy w WB
Administracja publiczna	Budowlaniec
Politologia	Asystent kucharza
Administracja	Robię kanapki i sałatki
Rolnictwo i kształtowanie środowiska	Dostawca mebli
Anglistyka	Gastronomia
Elektrotechnika	Siedzę w biurze
Mgr sztuki (aktor)	Recepcjonista
Obsługa ruchu turystycznego	Kelner
Rekreacja i turystyka	Sprzedawca
Prawo międzynarodowe	Stolarz
Filologia polska	Opieka nad dziećmi
Filologia polska	Sprzątam pokoje w hotelach
Rolnictwo i kształtowanie środowiska	Sprzątam
Stosunki międzynarodowe	Pracuje w cateringu
Socjologia	Kelnerka
Informatyka	Housekeeping
Zarządzanie finansami	Zbieram drobne ogłoszenia

Zebrany materiał, zarówno ilościowy jak i jakościowy, dotyczący zarobków i oszczędności ilustruje smutny obraz pokolenia, którzy poprzez migrację starają się zapewnić sobie i bliskim egzystencję na podstawowym poziomie.

Podobnie pesymistyczne wnioski dotyczącą postaw wobec ewentualnych powrotów.

Większość, bo aż 51 proc. respondentów, odpowiedziało, że chce wrócić do Polski w porównaniu z 23 proc., którzy definitywnie stwierdzali, że nie wracają, to jednak dalsza analiza dotycząca horyzontu czasu powrotów, jak i zebrany materiał jakościowy nie wskazują, iż te zadeklarowane powroty nastąpią na pewno, a jeśli już będą mieć miejsce, to raczej w dalszej niż bliższej perspektywie czasu.

Respondenci według powrotów i płci

Decyzja	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
TAK	172	152	324
NIE	92	52	144
NIE WIEM	72	96	168
Ogółem	336	300	636

Sytuacja demograficzna i czynniki zmian na rynkach pracy w Polsce

Do widocznego spadku liczby urodzeń oraz do zmian w procesach zakładania rodzin i starzenia się społeczeństw, czyli zmian demograficznych obserwowanych przez wzrost Zachodniej od połowy lat 1960., doszło w naszym regionie dopiero w latach 1990. Wszystkie scenariusze prowadzą do spadku liczby populacji w nowych państwach członkowskich oraz przyspieszenia po roku 2005 demograficznego procesu starzenia się ich ludności.

Liczba aktywnej zawodowo ludności Polski, tj. w wieku 15-64 lata, wzrosła do 2020 roku o około 960 tysięcy. Jednakże wzrost ten spowodowany będzie przez wzrost starszych roczników, tj. ludności w wieku 45 lat i więcej (o przeszło 1,4 miliona). Ludność aktywna zawodowo w grupie wieku 15-44 lata (to znaczy ci, którzy mają największą szansę na rynkach pracy) spadnie do 2020 roku o około 570 tysięcy. Tak więc czynnik demograficzny w długim okresie stał się czynnikiem sprzyjającym emigracji.

W okresie bezpośrednio po rozszerzeniu UE z roku 2004 i średnim, który oceniam na lata 2004-2012, państwa Europy Środkowej, w tym Polska, z przyczyn głównie demograficznych, pełnią i będą pełnić rolę rezerwuaru siły roboczej, wykonującej prace wymagające niskich bądź średnich kwalifikacji zawodowych w krajach UE-15. Najważniejsze przyczyny tego masowego odpływu, który nastąpił po 2004 roku to :

- Sytuacja demograficzna
- Stopa bezrobocia
- Niedopasowanie systemu edukacyjnego do potrzeb rynku pracy
- Różnice w poziomie płac pomiędzy UE-15 a UE-8

Różnice w poziomie płac pomiędzy UE-15 a UE-8: raport Komisji Europejskiej, w którym opisany został profil migranta z nowych państw członkowskich wskazuje, iż dominujący typ to młody człowiek (do 34 roku życia), pochodzący z małej miejscowości charakteryzujący się wykształceniem średnim lub wyższym pracujący w sektorze: usług, gastronomii oraz administracji, poniżej swoich kwalifikacji. Prawdą jest, iż rynki pracy w Polsce nie są w stanie wchłonąć roczników wyżej demograficznego charakteryzujących się specyficznym profilem wykształcenia. Prawdą jest również, iż na tego rodzaju kwalifikacje nie ma zapotrzebowania w krajach UE-15. Gospodarki UE-15 są jednak w stanie zaoferować o wiele wyższe płace w zawodach niewymagających specjalnych kwalifikacji, w zawodach charakteryzujących się tzw. społecznym napiętnowaniem, które postrzegane są jako gorsze, i których nie chce się podejmować lokalna siła robocza. □

Polska w strefie euro

Od 15 maja 2007 r. przy NBP działa Biuro ds. Integracji ze Strefą Euro (BISE).

Celem Biura jest opracowanie Raportu dotyczącego kosztów i korzyści pełnego uczestnictwa Polski w trzecim etapie Unii Gospodarczej i Walutowej.

Do zadań BISE należą: analiza i ocena dotychczasowego funkcjonowania strefy euro, oszacowanie korzyści i kosztów przystąpienia Polski do strefy euro, identyfikacja warunków sprzyjających maksymalizacji szans i korzyści oraz minimalizacji kosztów i zagrożeń związanych z przystąpieniem Polski do strefy euro, sformułowanie ocen, rekomendacji i postulatów mających znaczenie dla decyzji podejmowanych w trakcie realizacji procesu integracji Polski ze strefą euro.

Prace nad Raportem prowadzone są na zasadach otwartej i przejrzystej komunikacji

i konsultacji z partnerami społecznymi, organizacjami pracodawców i pracownikami, ośrodkami akademickimi, instytucjami finansowymi, organizacjami międzynarodowymi i instytucjami administracji publicznej, a także we współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi NBP oraz Radą Polityki Pieniężnej. Współpraca realizowana jest w różnych formach, takich jak konsultacje, wymiana informacji, narady, sympozja, debaty, konferencje i seminaria naukowe.

Na bazie prac nad Raportem zainicjowana i prowadzona będzie szeroka debata publiczna na temat przystąpienia Polski do strefy euro, która będzie miała dwa uzupełniające się wymiary. Będzie miała charakter ekspercki, koncentrujący się na określonych zagadnieniach badawczych, a także będzie

szeroką dyskusją o integracji walutowej z przedstawicielami różnych grup społecznych i zawodowych w Polsce.

Zainteresowani członkowie Związku mogą zgłaszać chęć udziału w wybranych seminariach organizowanych przez Biuro ds. Integracji ze Strefą Euro do Biura Ekspertek KK NSZZ „S” w terminie 7 dni przed spotkaniem (tel. 58 308-42-87). Ekspertem wskazanym przez związek do współpracy z BISE jest prof. Andrzej Kaźmierczak, którego analiza jest dostępna na stronie <http://www.nbp.gov.pl>

W Zespole Ekonomicznym KK NSZZ „S” dostępne są broszury na temat euro pt. „Euro. Wspólna waluta europejska”, wydane przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej.

Wpływy z podatków

W 2007 r. budżet państwa z tytułu podatków uzyskał blisko 236 mld zł. Oznacza to, że do państwowej kasy wpłynęło o 7 mld zł więcej niż planowano.

Ministerstwo Finansów oszacowało wykonanie budżetu za 2007 r. W okresie styczeń – grudzień 2007 r. prognozowane dochody budżetu państwa wyniosły 235 976,5 mln zł, wydatki zaś 252 898,2 mln zł.

Plan zakładał, że deficyt w 2007 r. wyniesie 30 mld zł. Tymczasem dzięki większemu wpływowi z podatków pośrednich oraz w niewielkiej części niezrealizowanych wydatków udało się obniżyć stratę w budżecie prawie o połowę. Ministerstwo oszacowało, że w zeszłym roku deficyt wyniósł niespełna 17 mld zł.

Wyższe dochody zostały osiągnięte głównie dzięki większemu wpływowi z podatków

pośrednich, które wyniosły 146,4 mld zł. Dochody z tego źródła okazały się wyższe o prawie 8 mld zł, w tym z samej akcyzy o prawie 4 mld zł. Wpływy z PIT oraz CIT, w stosunku do planu zwiększyły się odpowiednio o prawie 4 mld zł oraz o 2,5 mld zł.

Źródło: Gazeta Prawna

„Praca na własny rachunek – determinanty i implikacje”, pod redakcją naukową Elżbiety Kryńskiej, IPISS Warszawa 2007
Szczególnie polecamy podrozdział „Ograniczenia w zakresie wyboru pracy na własny rachunek – samozatrudnienie pozorne”. Książka dostępna jest w Bibliotece Komisji Krajowej.

„Urlopy pracownicze i inne zwolnienia od pracy”, Anna Martusiewicz, Katarzyna Piecyk, Wolters Kluwer Polska, 2007
Książka stanowi omówienie zagadnień z zakresu przewidzianego w prawie pracy czasu na regenerację sił przez pracownika oraz przedstawia zagadnienia dotyczące zwolnień od pracy.